

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

TISKOVÁ ZPRÁVA

13. 5. 2013

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Nejlepším místem pro imaginaci jsou autorské knihy. Najdete je v Národní knihovně.

Praha, Klementinum: Na aktuálně probíhající projekt *Hledání ztraceného místa* navazuje i výstava českých autorských knih, bibliofilii a ilustrací, vytvořených od 70. let 20. století až do současnosti, nazvaná *Místo pro imaginaci*. Expozici připravenou Památkem národního písemnictví ve spolupráci s Národní knihovnou ČR bude možné zhlédnout od 16. 5. do 23. 6. 2013 ve Výstavním sále Galerie Klementinum. Zájemci se budou moci ve středu 12. června zúčastnit od 17 hod. také prohlídky komentované kurátorkou výstavy.

Autorská kniha je moderní fenomén, který sdružuje prvky knižní tvorby a volného umění. Vyznačuje se širokým spektrem přístupů rozvíjených v tradiční i experimentální podobě, akceptuje aktuální trendy výtvarného umění a využívá klasické i nejmodernější technologie. Obvykle vzniká v jednom nebo pouze v několika málo exemplářích, výjimečně však může vyjít i ve vyšším nákladu. Pro autorské knihy je typická umělecká jedinečnost, celková koncepce je výsledkem autorského přístupu jednoho tvůrce. Hlavní kreativní osobností je malíř nebo grafik, který současně bývá autorem textu nebo s literární předlohou autorsky pracuje. Sdělení může být vyjádřené také jen vizuálním způsobem, bez použití textu.

„Záměrem výstavy je představit moderní knihu jako místo pro uplatnění tvůrčí imaginace. Kolekci autorských knih jsme propojili také se souborem bibliofilii, protože porovnání obou žánrů umožní vystihnout jejich specifické rysy, čím se liší a čím k sobě mají blízko. Jsou to dvě odlišné kategorie, které ale mají některé aspekty společné,“ vysvětluje kurátorka výstavy Vilma Hubáčková, vedoucí oddělení uměleckých sbírek Památníku národního písemnictví. Bibliofilie má delší historii a tradičnější podobu. Týká se jednak sběratelství vzácných a krásných knih, ale také bibliofilských vydání konkrétních titulů. Bibliofilie vycházejí v menším nákladu než běžné publikace, bývají tištěny na kvalitním ručním papíře, důraz je kladen na výběr literární předlohy, na dokonalou typografii (pro jednotlivé tisky byly často vytvořeny nové typy písma) a výtvarné provedení. Taková kniha je pak určena spíše k prohlížení než ke čtení - jako ilustrace jsou obvykle použity originální, signované a číslované grafiky.

Nejvýznamnějším exponátem na výstavě je knižní objekt od významné představitelky českého a evropského surrealismu Toyen *La Forêt Sacrilège*, který vznikl v roce 1970 v Paříži. „*Skládá se ze tří částí – obsahuje bibliofilii s textem Jeana-Pierra Dupreyho, soubor surrealistických ilustrací od Toyen realizovaných technikou suché jehly na zeleném hedvábí. Zajímavá je i speciální kazeta z bílého polystyrénu s reliéfním zvířecím motivem. Bílá krabice je vložena do pouzdra ze zeleného plexiskla a celek tak získává charakter originálního knižního objektu,*“ popisuje kurátorka výstavy Vilma Hubáčková. Zařazeny jsou také unikátní autorské knihy Květy Pacovské, která je významnou představitelkou experimentálního pojetí knihy a je nejznámější českou autorkou, která originálně přispěla k rozvoji oboru v mezinárodním měřítku. Za pozornost stojí knihy, které byly oceněny *Cenou časopisu Grapheion* v soutěži *Grafika roku*. Původně byly do soutěže zařazeny jak autorské knihy, tak bibliofilie, ale od roku 1999 se vydělila samostatná kategorie věnovaná autorské knize s použitím grafických prvků. Vedle uznávaných profesionálů (např. L. Vilhelmová, J. Měřička, M. Raudenský, L. Drtina aj.) bývají oceněni i začínající tvůrci (např. P. Suchánková, A. Diringerová, M. Veselá, Sylvie Currin Kořánková aj).

Výhradně mladým autorům - studentům polygrafických a uměleckých škol je pak určena *Cena Arna Sábky* v soutěži *Nejkrásnější české knihy roku*. Na výstavě je k vidění výběr z jejich prací, které v sobě spojují originalitu s nekonvenčním a odvážným pojetím. „*Když se vrátím do minulých let, mě osobně z těchto děl zaujaly např. rané práce Petra Babáka a Martina Raudenského, na nichž je vidět projev osobitého kreativního přístupu. Vedle těchto prací považuji za velmi zajímavé katalogy vydávané speciálně k příležitosti soutěže Nejkrásnější české knihy roku. Vyznačují se výrazným autorským přístupem, grafické koncepce zpracovávali např. Petr Babák, Robert V. Novák, Klára Kvízová, Aleš Najbrt, Zuzana Lednická, Luboš Drtina, Štěpán Malovec a další, takže je lze považovat za specifické publikace, které se svým výrazně vizuálním charakterem blíží autorské knize,*“ nastiňuje Vilma Hubáčková. Její zasvěcený výklad budou moci návštěvníci vyslechnout v rámci komentované prohlídky, která se uskuteční ve středu 12. června od 17 hod.

Podstatnou součástí výstavy představují též knihy a ilustrace k bibliofilii z nakladatelství Aulos. „*Nakladatel Zdeněk Křenek pojímá knihu jako originální umělecké dílo, klade důraz na vyváženost všech složek, preferuje autorský přístup po stránce výtvarné, literární i typografické. Jeho ediční koncepce je postavená na rovnocenném dialogu mezi výtvarníkem a spisovatelem, na kvalitním grafickém designu a precizním řemeslném zpracování. Záměrem není vytvořit formální technicky dokonalý artefakt, ale zajímavou knihu, která bude blízká současnému člověku,*“ doplňuje kurátorka výstavy. Zakladatel nakladatelství Aulos ke spolupráci často oslovuje výtvarné umělce, jejichž doménou není klasická ilustrační tvorba, z čehož vzešla řada publikací, které se vyznačují nevšedním spojením obrazu a textu (např. P. Sukdolák - Ch. Morgenstern, A. Šimotová - R. M. Rilke, J. Sopko - I. Wernisch, M. Rittstein - I. Wernisch, A. Střížek - I. Langer, J. Róna - F. Kafka, L. Beránek – A. E. Poe, I. Lomová - L. Klíma aj.).

K nečekanému spojení došlo třeba v případě Zdeňka Sýkory, který si k výtvarné interpretaci vybral překvapivě klasickou literární předlohu - Nerudovy *Písně kosmické* a Máchův *Máj*. Poprvé se díky Aulosu stal knižním ilustrátorem Ivan Ouhel, jehož expresivní dřevořezy tvoří obrazový ekvivalent Hölderlinova díla *Duch času*.

Výstavu *Místo pro imaginaci* představující reprezentativní kolekci ze sbírek Památníku národního písemnictví bude možné navštívit 16. 5. - 23. 6. 2013 ve Výstavním sále Galerie Klementinum, každý den od 10.30 do 18.00 hod. s výjimkou pondělí. Vstupné: dospělí 50 Kč, studenti, důchodci, skupiny nad 10 osob 40 Kč, děti 6-15 let 20 Kč, děti do 6 let zdarma. Komentovaná prohlídka s výkladem kurátorky Vilmy Hubáčkové, vedoucí oddělení uměleckých sbírek Památníku národního písemnictví, se uskuteční 12. 6. 2013 od 17. 00 hod. – zájemci o prohlídku se mohou přihlásit zasláním e-mailu na adresu sarka.novakova@nkp.cz. Více na www.nkp.cz a www.pamatniknarodnihopisemnictvi.cz

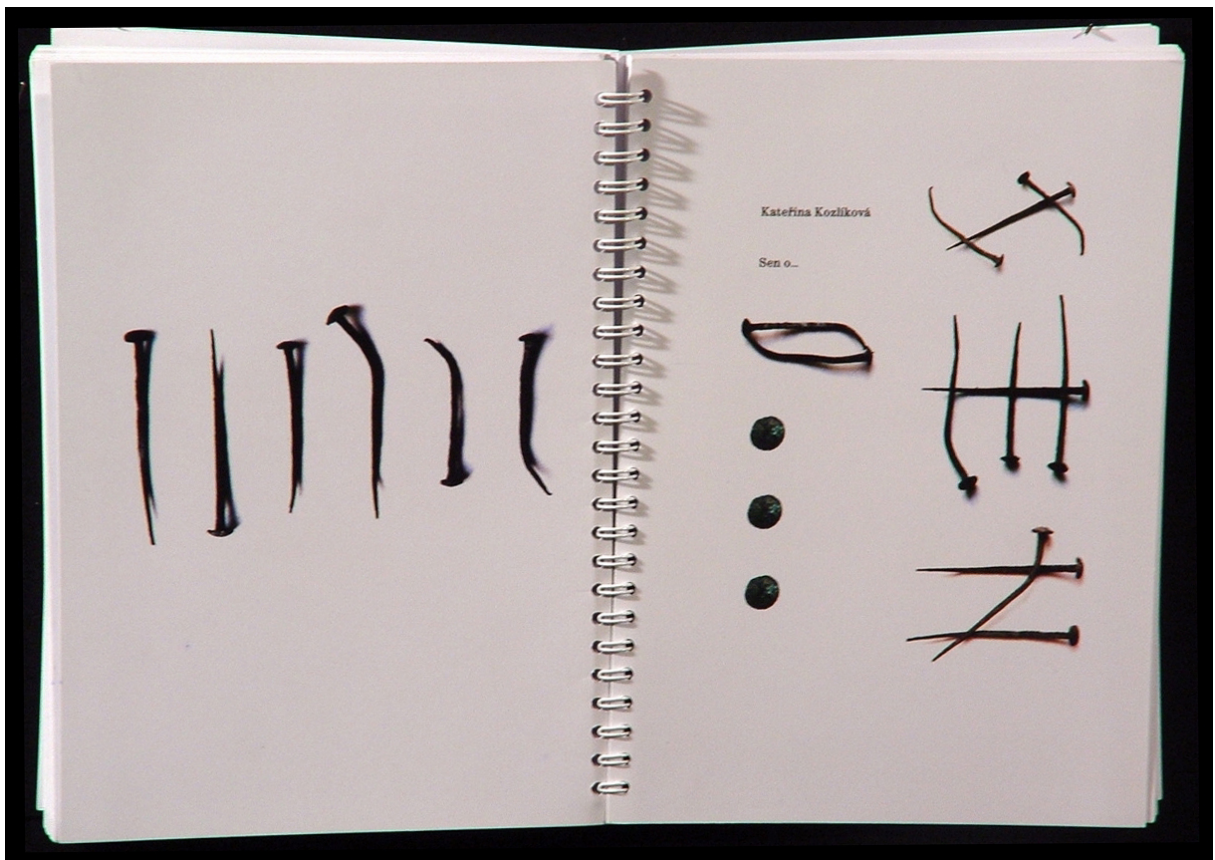
Irena Maňáková
Národní knihovna ČR

K. Pacovská, *Berlinmix 1*

M. Raudenský, Darma mluvit

K. Kozlíková, Sen o ...